

HAYAT İMTİHANDIR

Nureddin Yıldız Hocaefendi'nin 12.01.2013 tarihli (226.)Hayat Rehberi dersidir.

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdüli'llahi Rabbi'l âlemin ve sallallahu ve selleme âla seyyidina Muhammedin ve ala alihi ve sahbihi ecmaîn.

Aziz Kardeşlerim;

Pek çoğumuzun büyük ihtimalle evlerimizde okuduğu Mülk Suresi'nin ilk ayetlerinde bizim için Allah Teâlâ'nın bir işaretini hatırlatmak istiyorum:

"تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا"

Bu ayet kim bilir yüz defa kulağımızdan geçtiği halde Kur'an'ı Kerim'i anlamakta ya da Kur'an'ı Kerim'i, Kur'an gibi anlamakta bir nebze geri kalmışlığımız bulunduğu için maalesef dikkatlerimizden kaçıyor.

Değerli Kardeşlerim;

Bu sure-i celilenin ikinci ayetinde Allah Teâlâ bizim önümüze çok büyük bir gerçek koyuyor. **"الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا"** "Ölümü de hayatı da yaratan Allah'tır ve hanginizin daha güzel amel yapacağını sınamak için yaratmıştır." Ayet çok açık bir şekilde bu hayatta var olmak gayemizin bir imtihandan geçmek olduğunu bize öğretiyor. Biz "yaşamak için yaratıldık" diyoruz; Allah **"لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا"** diyor. Hanginiz daha güzel iş yapacak onu görmek istiyoruz. Bir yarış için, imtihan için burada bulunuyoruz. Bu nedenle dünyada var olmamız, filan gün doğmuş, bugüne kadar da yaşayan bir insan olarak herhangi birimizin bu dünyada var olması imtihan maksatlıdır. Bu maksadı anlayamayanlar kesinlikle dertlerden başlarını kurtaramazlar. Onlara göre hep dertler gelip onları bulur. Hep onların çocukları yaramaz olur. Hep onun evinde su musluğu arıza yapar. Hep onun eşi sıkıntılı bir eştir, onun maaşı bir türlü ay sonunu getiremez, hep hastalıklar kimseye gitmez hep ona gider. Bakış tarzından kaynaklanan sıkıntılardır bunlar.

Allah Teâlâ Hud Suresi'nin başında gökleri altı günde yarattığını, Arş'ının da su üstünde olduğunu söylüyor. "Bu altı gün ne demektir? Ne kadar? Yirmi dört saat çarpı altı demek midir? Veya bu altı gün artar da mıdır? Nasıl bir altı gündür, bu yaratma nasıldır?" Böyle bir bilgi vermiyor. "Arş, suyun üstünde nasıl olur, bu ne demektir?" bunu da açıklamıyor ama Hud Suresi'nin yedinci ayetinde Rabb'imiz: "O Allah ki, O Allah ki, gökleri altı günde yarattı, Arş'ı da yani Allah'ın Arş'ı da suyun üstündeydi" diyor. Bizim için anlamı zihnimize netleşebilecek bir ifade değil bu: Gökler altı günde yaratıldı. Arş suyun üstündeydi. Eee yedi gün olsa ne olacak, beş gün olsa ne olacak? Bize göre çok canlı bir anlatım değil. Ama bu ifadelerin hemen yanında: "Allah gökleri altı günde yarattı, Arş'ı da suyun üstündeydi. **"لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا"** "Hanginizin daha güzel işler yapacağını imtihan etmek için."

Kardeşlerim;

Hani insan hiç ilmihâl bile bilmez, elif cüzü görmemiş denir ya bu ayet ona okunduğunda anlamıyor olabilir ama yıllarca mürekkep yalamış insanların da anladığı şey değil bu: "Gökler altı günde yaratıldı. Arş suyun üzerinde. Sizin hanginizin daha iyi iş yapacağını imtihan etmek istiyoruz." Bu bağlantıyı nasıl kuracağız, nasıl kurabiliriz? Kardeşler, şu şekilde kurabiliriz. Bu sözümü işleri iyi gitmeyen, açtığı dükkân öbür hafta kapanan, işçileri hep isyan eden, babasıyla annesi ona hep sorun çıkaran, eşi bela bir tip olan, çocukları terörist olan, bir türlü mutfak ocağı bile doğru dürüst yanmayan,

hep arza yapan, su tesisatı hep bir yerden patlayan, çıktığında herkesin sokakta ona sataştığı, bir türlü belaları eksik olamayana söylüyorum. Çünkü ayet ona söylüyor. Keyfi çok yerinde, eşyle dünya mutlusunu, annesi-babasıyla cennetteki gibi yaşıyorlar, evindeki su tesisatında hiç arıza yok, camlarında hiç çatlak yok, dışarı çıkınca da krallar gibi karşılanıyor, keyfi yerinde olana söylüyor.

Ayet bir noktaya getirmek istiyor bizi. Mülk Suresi'nin ikinci ayetinde Rabb'imiz ölümü de hayatı da, yani mezarlıklarıyla, binalarıyla beraber bu dünyayı yaratması Allah'ın, sizi imtihan etmek içindir. "Hanginiz daha güzel iş yapacak" demişti Mülk Suresi'nde. Hud Suresi'nin yedinci ayetinde de mezarlık ve gökler, bu gökdelenler, mezarlıklar arasında Mülk Suresi'nden söz ediyor, bu Hud Suresi'nin yedinci ayetinde ise Rabb'imiz yedi kat gökleri, o göklerin üstündeki Arş'ı, Arş'ı Âlâ'yı hatırlatıyor. Ayet bitmeden "sizin hanginizin daha iyi iş yapacağını imtihan etmek için" diyor. Mülk Suresi'yle Hud Suresi'nin bu iki ayetini yan yana koyduğumuzda değerli kardeşlerim, biraz zorlanarak anlamaya çalışalım lütfen. Ben insan olarak beşiğimle mezarım var. Bir beşiğim, bir mezarım var bu dünyada. "İkisini de imtihan etmek için yarattım." Allah buyuruyor.

Doğdun, yaşıyorsun, öleceksin. Arada imtihan var onun için. Bir imtihan dünyasındasın. Bu benim küçücük dünyam. Bir bana ait ve bunun maksadı imtihan. "Bir ben mi böyle imtihan için geldim?" zannedirim yanılığınaya karşı Hud Suresi'nin yedinci ayeti karşımızda duruyor. Sen Ahmet, Ayşe; sen değil, yedi kat gökler, o yedi kat göklerin üstünde Allah'ın Arş'ı-suyun üstünde ki Arş-bütün bunlar "يَبْلُوكُمْ" "Sen imtihan olasın diyerdir." Sırf ben ve benim evim ve benim mezarım imtihanım değil. Yedi kat gökler, uzay, onların tamamını kuşatmış olan Allah'ın Arş'ı, şu kâinat, her şey "يَبْلُوكُمْ". Benim imtihan olmam içindir. Allah Dünya'yı, uzayı, kâinatı altı günde yaratmış. Bu altı gün veya altı saat veya altı sene hiç önemli değil. Önemli olan bu koca kâinat boşluğunda ben" imtihan" için varım. Sınanıyorum... Bu sınanmayı idrak ettiğim zaman kulluk imtihanını kazanacağım.

Aziz Kardeşlerim;

Ben bugün iki binli yılların filanca gününde bu imtihana muhatabım. Henüz dünyada takvimin olmadığı hatta dünyada insanların evinin barkının olmadığı bir zamanda Babam Âdem bu imtihana muhataptı. Onu imtihan etmişti Allah Teâlâ. Şimdi teknoloji var, uzay var vs. çağlar var. Çağlara isimler verildi. Bu isimler verilmeden önce İbrahim, Dedemiz İbrahim aleyhisselamı Allah imtihan etmişti. O da bu imtihanla karşılaşmıştı. Sevgililer Sevgilisi Peygamber aleyhisselam efendimiz bu imtihana muhatap oldu çünkü yedi kat göklerin yaratılması Allah'ın su üstündeki Arş'ının varlığının tecellisi Ahmet'in, Ayşe'nin imtihan olması üzerinde yansıyacak. Hayata ilkokulda öğrendiğimiz Hayat Bilgisi kurallarına göre bakarsak cici anne, cici baba, çok güzel bir ev; bayramlarda dedelerin eli öpülüyor, akşam anneler sofraya kuruyor, baba işten geliyor, çocuğa oyuncak getiriyor. İlkokul kitapları böyledir. Hâlâ sen ilkokuldaysan bayramın kutlu olsun. İlkokul bitti, hayat okulu açıldı. Hayat okulundasın. Hayat okulunda o oyunlar yok. Kış geldi, kar geldi, kayak yaptık, kaşkollü çocuk resimleri, kardan adama havuç taktın. Bırak bu oyunları, o oyun dönemi bitti. İlkokuldaki, o Hayat Bilgisi'ndeki şenlik şakrak bayram, çocuk görüntüleri seni hayata hazırlamak içindi. Göklerin yedinci katında da, Allah'ın Arş'ında da yazılı olan şey "يَبْلُوكُمْ" dır. İmtihandır.

Bu imtihan anlaşıldığı zaman biz bir şey daha anlamış oluruz. Şu kılıç boynunda kafasını koparıırken, mızrak göğsünden girip sırtından çıktığında ya da çocuğu can çekişirken veya bütün servetini bir yere verirken hiçbir şey olmamış gibi tebessüm eden sahabinin ruhunu anlamış oluruz.

Çünkü onlar hayatı başından sonun kadar bir imtihan olarak gördükleri için “Asıl hayat henüz başlamadı. Şu son nefesim gelse de doğuversem ben de asıl hayata” diye baktıkları için o son nefesi verecekleri şehadeti düşün sahnesi gibi gördüler. Biz ise hayatı burada yaşayacağımızı zannettiğimiz için, imtihan sahnesini asıl hayat zannettiğimiz için evimizde su tesisatında kaçak olduğu zaman, kazara kombimiz bizi ısıtamadığı zaman intihara kadar gidecek sıkıntıya duçar oluruz. Çünkü birisi burayı imtihan yeri olarak gördü. Her imtihan onun için mübarek, kazanılması gereken, değerli bir soru. Biz veya birileri hayat dediğimiz şeyi bu dünyadaki maceramızdan ibaret zannedince bir iğne parmağımıza batmaya görsün kıyamet kopardık. Onlar ise iğne değil mızrak bile göğüslerine batarken “فُرْتُ رَبِّ الْكَعْبَةِ” diye bağırdılar. Mızrak sırtından dalıp göğsünden çıkınca, eliyle tuttu mızrağını: “فُرْتُ رَبِّ الْكَعْبَةِ” dedi. “Kâbe’nin Rabb’ine yemin olsun kazandım bu imtihanı, kazandım.” dedi. Çünkü derdi ebedî mutluluktan. Ebedî mutluluk yerine, balayını mutluluk olarak anlayanlar “فُرْتُ رَبِّ الْكَعْبَةِ” diye hiçbir zaman bağırılmazlar. Çünkü biri eşinin eline tutunca mutlu oluyor, öbürü de hurisi ile baş başa kalmadıkça mutluluğa henüz ulaşmadığını anlıyor.

Biri ilkokuldaki Hayat Bilgisi Kitabı’ndaki renkli resimleri hayat zannediyor, öbürü ise yetmiş, seksen yıllık hayatın tamamını imtihan olarak görüyor. Bakış tarzı. Hayata nasıl bakıyorsan mutluluğunda o, acında odur. “Senden geldikten sonra Rabb’im, her şey güzel.” Onlar için hayatın sloganı bu. Bizim için de şiir, söyle söyleyebildiğin kadar. Senden gelen güzelmiş. Güzel ya Rabb’i güzel ama niye bizim evde acı var? Niye ben mutlu değilim? Güzel, şiirler güzel. Şairler de hoş.

Aziz Kardeşlerim;

Şu Hud Suresi’nin yedinci ayetiyle, Mülk Suresi’nin ikinci ayeti nüfus kâğıdımızdır bizim. Niye varız onu anlatıyor: “لَيَبْلُوكُمْ ! لَيَبْلُوكُمْ !”

“لَيَبْلُوكُمْ” kelimesini imtihan olarak tercüme ettim ama “لَيَبْلُوكُمْ” kelimesi Arapça’da “bela” kelimesinden geliyor. Tam Türkçe’ye uymadığı için “لَيَبْلُوكُمْ” “sizi imtihan etmek için” diye ben tercüme ettim. Meallerimizde de öyle geçiyor ama o kelimeyi Arapça kalıbıyla kullandığımız zaman “sizi belalandırmak için” demektir. Beladan ne anlıyorsan artık. Rabb’imiz hiç kimseye cici bir hayat vaat etmemiştir. Cici bir cennet vaat etmiştir. Cici hayat, cenneti olmayanların hayatıdır. Kâinatın Efendisi, insanlığın en büyüğü, meleklerin de büyüğü olan Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem cici bir hayat değil, cici bir gün bile yaşayamamıştır. Allah’ın ona vermeyi uygun bulmadığını, onun tırnağı bile olamayacak insanlara verir mi hiç? Vermez elbette. Verirse kime verir? Nasibi olmayanlara verir. Bu dünyada nasibi olmayanların cennet nasibi vardır. Hem cennet olsun orada hem burası cennet olsun bu münafık beklentisidir. Bunu Rabb’imiz peygamberlerine vermedi. Peygamberlerinin yanında onun en değerli dostlarını da böyle bir güzellikle tatlandırmadı. Ömerler mihraplarda şehit olup gittiler. Osmanlar Kur’an okurken parça parça oldular. Aliler sabah namazını kılarken kılıç darbesi yediler. O sevgili peygamberlerin torunları bile cici bir hayat yaşayamadılar bu dünyada. Çünkü Allah “لَيَبْلُوكُمْ” sizi imtihan etmek için gökler yarattık. Arş suyun üstünde bunun için duruyor. Mezarlıklar da, gökdelenler de bunun için var dünyada. “لَيَبْلُوكُمْ” sizin sınanmanız için’ buyurduktan sonra Peygamber’ine tarihi günler yaşatacak hâli yoktu herhâlde. Hem Kur’an bu büyük hakikati haykıracak hem de Peygamber tatlı tatlı güzel günler geçirecek. Akşama kadar vaaz edecek Ümmet’ine akşam da gelecek hanımları ile

kahve içecek. Ondan sonra da sabah namazına gelip insanlara zammı sure okuyacak. Bu bir çelişki olurdu.

”لَيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا” diye

Madem dünya imtihan dünyasıdır. Madem yedi kat gökleri Allah ”لَيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا” diye yarattı. Hangimiz daha güzel iş yapacağız görmek için yarattı. Bunun için onun en sevgili kulları bu ayetleri okurken zammı sure olarak arkalarından hançerlendiler. Evlat acısının ne olduğunu en iyi tadan, altı tane çocuğunu sağlığında toprağa gömen Muhammed aleyhisselatu vesselamdır. O da yetmedi. Allah gaipten gözüyle görür gibi torunlarının şahadetini de ona haber verdi. Sağlığında gömdü. Öldükten sonraki gömülecek, torunlarını öldürülecek, şehit edilecek torunlarını bile Allah ona gösterdi ta ölmeden. Niye? Çünkü Kur’an, O’na indi. O’na Allah, ”لَيَبْلُوَكُمْ” “sizi imtihan edeceğim” dedi. İlk pratikte O’nun üzerinde yapıldı.

Cici bir hayatı olmadı. Balayı yapamadı. Bal haftası da yapamadı. Bal günü de hiç olmadı. Çünkü altından baldan ırmaklar akan cennete giden biri burada bal ayı yapmaz, yapamaz. Burası bal yeri değil. Buranın balı tutar insanı, zehirli baldır bu. Şekerliye dokunur biberliye dokunur bir hastalıktır bu. ”لَيَبْلُوَكُمْ” kâinatta en büyük slogan budur. ”لَيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا” “Hanginiz daha güzel işler yapacaksınız bunu imtihan edeceğiz” Allah buyuruyor.

Kardeşlerim;

Demek ki biz bir imtihan dünyasındayız. Bu imtihan dünyası ile ilgili bir hakikat ölçümüz var bizim. Bu ölçüleri hafızamıza kaydedelim. Birinci ölçü: dünyada imtihan olmak Müslüman’ın kâfirin diye ayırım yapılacak bir şey değildir. İnsan imtihanıdır bu imtihan. İnsan cinsinin imtihanıdır. Kâfir tercihini küfürden yana yaparak bu imtihanı kökten kaybediyor zaten. Ama kâfir de bu imtihana muhataptı ilk gün. Mü’min de muhatap. Mü’min meşakkatli bir yol olan iman yolunu tercih ederek evvela sıkıntıya talip olmuştur, bir.

İki: Allah’ın bu kanunundan muaf bir insan yoktur. İlk insan Âdem aleyhisselam dünyaya gelmeden bu imtihana muhatap oldu, cennetteyken. Geldi, imtihanı bitmedi, devam etti. İmtihanla öldü. İmtihanla yaratıldı, imtihanla öldü. Onun çocukları olarak aynı imtihana biz de devam ediyoruz. Allah imtihandan muaf tutacak olsa yani “seni imtihan etmeyeyim” diyecek olsaydı bir insana herhâlde bunu peygamberlerine derdi.

En çok sevdiği Allah’ın beş kuludur. Sevgili Peygamber aleyhisselam efendimiz başta olmak üzere İbrahim aleyhisselam, Musa aleyhisselam, Nuh aleyhisselam ve İsa aleyhisselam. Bu beş kulunu Allah çok seviyor. Hepsinden çok da Muhammed aleyhisselamı seviyor. Şu beş kuluna bir dikkat ediniz:

Biri asıldı asılacak diye İsa aleyhisselam, güya asıldı asılacak meşakkatlerle yaşadı. Musa aleyhisselam çölde yapayalnız, insanların arasında yapayalnız ölmek zorunda kaldı. Nuh aleyhisselamı konuşmaya gerek yok. İbrahim aleyhisselama bak! Peygamber efendimiz sallallahu aleyhi ve selleminden dedesi. Bir bak! Kur’an çok açıkça diyor ki: ”وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ” İbrahim’i pek çok şeylerle imtihan ettik biz. Hepsini kazandı İbrahim.’ En az yetmiş yaşında iken Allah kendi kendine sünnet etmesini emretti ona imtihan olarak, bildiğimiz çocuklara yapılan sünnet. İmtihanlarından biriydi İbrahim aleyhisselamın. Ateşe atılmayı filan çok meşhur biliyoruz, o da bir imtihanı.

Sevgili Peygamber aleyhisselam efendimizi konuşmaya gerek yok. Muafiyet yani yok sen, sen hariç. Sen hariç bu dünyada varsa torpilin sen hariç. Allah torpili olan kullarına: “sen daha fazla” diyor. Torpil arttıkça, sevgi arttıkça yani Allah daha çok sevdiğe daha çok imtihan. Neden? Daha çok sevmek demek; daha yukarılara çıkmak demek. Daha yukarılara çıkmak için yakıtın daha fazla olacak. Motor kapasiten daha yüksek olacak o zaman. Daha yüksek kapasite; daha çok yakıt demek. Daha çok yakıt; daha çok meşakkat demek. Bu beş kulu Allah’ın en çok meşakkate düşen kullar. Çünkü en sevgili kulları. Bunların aralarındaki sevgi, Allah’ın sevgisindeki farklılık da meşakkatlerindeki farklılığı yansıtır.

İsa aleyhisselamı da Allah çok seviyor. Ama çok uzun zaman uğraşmadı ümmeti ile. Kısa bir zaman geçti gitti Rabb’ine kavuştu. Peygamber aleyhisselam efendimizin meşakkati tam altmış üç sene sürdü. Yetim doğdu. Dedesi sahipleniyordu, dedesi gitti. Amcası sahipleniyordu, amcası gitti. Hanımı yanındaydı, hanımı gitti. Ümmetiyle derdi oldu. Düşmanlarıyla derdi oldu. Bir gün rahat edemedi bu dünyada. Çünkü ebedi olarak Allah’ın misafiri olacak cennette kalmanın bedeliydi bunlar. İnsan cinsinin imtihanıdır bu, dedik. İnsansan bu imtihana muhatap olacaksın.

İki: Allah’ın bu imtihanında kimseye muafiyeti yoktur. Tam aksine yaklaştıkça Allah’a imtihanın kapasitesi artar. Bir öğrenciye ilkokulda sorulan imtihanla üniversitede sorulan imtihan aynı mı? İlkokulda iki çarpı iki kaç eder? Diyorlar. Ama liseye gelince iki bilinmeyenli formülü soruyorlar. Üniversiteye gelince hiç bilinmeyen formülden “şimdi sen formül üret” diyorlar. “Ben biraz daha ilerleyeceğim” diyorsan “şimdi doktora tezi yap, bir formül icat et bize” diyorlar. Yükseliyorsun çünkü. “Selamünaleyküm, lailaheillallah Muhammedü’r-Resûlullah” dersin sadece: “aleyküm selam, kıl namazını” işler yarım yamalak iyi gider. Kaç bin senede cehennemdeki barikatlardan sonra cennete gidersin. Öyle değil. “Bizim biraz mesafeli olsun Müslümanlığımız, şöyle bir Ebu Bekirlere doğru gidelim” dedin mi başlar. Ne kadar istiyorsan artık. Kaç numara istediysen.

“Ya Ebu Bekir’i boş ver, biz böyle uzaktan Hasan Basrilere filan yanaşalım” diyorsan, bir yetmiş seksen sene sürünürsün o zaman. Ebu Bekirleşelim diyorsan sana hayat yetmez. Çok istiyorsun çünkü. Hem yüksek istiyorsun hem de evde oturacaksın, sadece maaş gelecek. O haram para olur. Helal para olmaz ki. Helal kazanman için, haram değil helal yemen için senin meşakkatlerinin de çok olması lazım. Peygamberler de öyle. Ebu Bekirler de öyle. Hasan Basriler de öyle. Allah dostlarında böyle. Muafiyet yok kardeşler.

Ve üçüncü kuralımız: şu hayatın imtihan hayatı olması kuralı, bizim yanıldığımız en ciddi yanılığın içinde olduğumuz konu şudur: bir kere Allah imtihan edecek, **“لَيَبْلُوَكُمْ”** “Sizi imtihan etmek için şu uzay, şu dünya yaratıldı.” diyor Allah. Arş’ını örnek veriyor. Biz imtihan deyince iki şey anlıyoruz: Bir; Ebu Cehil, iki; hastalık ya da fakirlik. Sıkıntımız burada başlıyor. Yani Allah Bilâl’i imtihan etti, Übey ibni Halef fena kırbaçladı Bilâl’i.

Abdurrahman ibni Avf radiyallahu anh -aşere-i mübeşşereden bir sahabi- öyle demiyor ama. Öyle demiyor. Bir gün bir başka yabancı, Abdurrahman ibni Avf’ı arıyor. O da Medine’de bahçesinde ziraatla meşgul. Sahabi değil onu arayan. Düşünüyor ki Abdurrahman ibni Avf, aşere-i mübeşşereden biri ya secdede yakalarım adamı ya da rükû yaparken ya da elinde kılıcını biliyordur bir kâfirle cihad edecek. Nerededir, nerededir, ara ara “filan bahçede” demişler. Gitmiş, bahçesinde kazıyor. Bir şeyler yapıyor. Üstü başı da hep toz toprak olmuş. Bahçede çalışıyor. Selam vermiş, aleyküm selam. O da ridâsını yani cübbesini çıkarmış, bir ağaca asmış. Misafir geldiğini görünce almış cübbesini giyinmiş. Misafir geldi, çiftçi kıyafetiyle görmüş onu. Tip tip bakınca adam böyle “ya sen mi aşere-i mübeşşereden

birinin” der gibi bakmış ona. Bakın ne cevap veriyor: “Eee kardeşim, tabi tabi. Allah bizi çetin şeylerle imtihan ettiği zaman biz o imtihanı kazanıp cennetle müjdelenmiştik. Gördüğün gibi şu dünyanın bahçelerindeki imtihanları kazanamıyoruz” demiş. Burada durabiliriz arkadaşlar.

Abdurrahman ibni Avf radiyallahu anh cennetle müjdelenmiş insanlardan birisi. Peygamber aleyhisselamın canciğer dostlarından birisi. Ama imtihanı ikiye ayırıyor: “Ebu Cehil’li günler” “yazlıklı, bahçeli günler” diye ayırıyor. Ve Allah şahit, melekler şahit ki kazandı o imtihanı. Buna rağmen bahçe imtihanını kazanamadığını söylüyor. Demek ki mü’min: “Allah imtihan edecek, hani gökleri, uzayı yaratmış, bu bizim imtihanımız içindir” dediği zaman mü’min: “Herhalde Ebu Cehil gene gelecek bizi imtihan etmek için. Ya da bizim çocuk hasta olacak herhâlde. Ya da beni işten atacaktılar, param olmayacak. Başka imtihan nasıl olacak ki” düşünüyorsa, o neye benziyor biliyor musunuz? “Dünya neresidir” deyince: “bizim köydeki evdir herhâlde” diyor. Koca dünya senin köyündeki evinden ibaret olur mu? İmtihan da Ebu Cehil’dir zannettiği zaman mü’min kazanır. Allah bir defa hayatı imtihan olarak görüyor mu? Görüyor. **“يَبْلُوكُمْ”** diyor çünkü. “Ölümü ve hayatı imtihan olarak yarattım” diyor. O zaman sen nerede nefes alıyorsan, orası senin imtihanın.

Ben alternatifler sayayım. Hastalısız doğdun, büyüdün. Büyük bir imtihan! Hastalıklı doğdun, aşıyla, ameliyatlara, daha on yaşına gelmeden beş defa ameliyat olmuş, imtihan! On yaşına gelene kadar beş ameliyat olan çocuk da imtihan, elli yaşına kadar hiç doktor görmeyen insan da imtihan! Birinin imtihanı sıkıntılar üzerinden, öbürünün imtihanı keyif üzerindedir. Onun sıkıntısının puanı başka türlü, bunun keyfinin puanı başka türlü. Evlendin, bela bir eş rastladı sana. Adını biliyorsun, imtihan. Evlendin, çok mutlu bir eşin var, adını biliyorsun, imtihan. Çünkü ona Allah bu meşakkatli eşe karşı ne yaptığını soracak, buna da bu meşakkatsiz eşi nasıl değerlendirdiğini soracak. **“يَبْلُوكُمْ”** Sadece fakir kulları imtihan ediyoruz mu, diyor Allah? Çocuğu hasta olan kulları mı imtihan ediyoruz, diyor Allah?

İktidar oldun, iktidar imtihanı. Muhalefette kaldın, muhalefet imtihanı. Derneğin yönetim kuruluna girdin, imtihan. Yönetim kuruluna giremedin, o da bir imtihan. Sabır en başta olmak üzere, imtihan. Çocuğu olan Müslüman, tam imtihanın ortasındadır. Çocuğu olmayan Müslüman imtihanın neresinde? Tepesinde üstelik. Ne ortasında! Tam tepesinde o. Hayatı anlamakla keyfimizi anlamak arasındaki farktır bu. Bunaldığında “Allah” demekle, keyfin yerinde tatlı yerken “Allah” demek bu demek işte! Yirmi dört saat Allah’la beraber olmak, ölümü ve hayatı imtihan olarak yaratan Allah’ı anlamak demektir.

Ve kardeşlerim, bu, Allah’ın bir kanunudur. Bu kanunu Allah, sadece bizim için koymadı. İnsanlık için koydu. Kâfirler “ben herhangi bir sertifika istemiyorum” dedikleri için imtihanın bir bölümünden muaftırlar. Mü’min ise: “ben cennet sertifikası istiyorum” dediği için, “bana cennet belgesi verin, öyle gideyim” dediği için ben imtihana devam edeceğim demek istiyor. Bu neye benziyor kardeşler? İlkokuldan sonra okumayan birine “tamam, okumayacaksan okuma” deniyor. Ona bir daha kimse imtihan kâğıdı uzatmıyor. “Ben okuyacağım, çok yükseklere çıkacağım” diyen, her gün karşısında bir imtihan buluyor. Hayatı Allah’ın bir imtihanı olarak görmek budur! Bu süreci en iyi izleyeceğimiz ashabi kiramdır. Ve biraz daha geniş izleyeceğimiz, Allah’ın peygamberleridir.

Bunun için kardeşlerim, yapmamız gereken şey şudur: biz karşımıza çıkan şeyin bizim gözümüzde iyi veya kötü olduğu şeklinde bir değerlendirme yapmayız. Eşim iyi midir kötü müdür yok. Eşim midir değil midir var. Eşim ise, kesinlikle imtihanımdır. Bana dert çektiriyorsa da imtihanımdır,

bana mutluluk veriyorsa da imtihanımdır. Birini “sabır” diye bir dosyada izliyor Allah. Öbürünü “şükür” diye bir dosyada izliyor. Beni Rabb’im zengin yapsa, emrimde hizmetçilerim olsa, paramı koyacak yer bulamasam bu bir imtihandır. Günlük ekmeğimi de bulamasam o da bir imtihandır. Birini “şükür” diye bir dosyadan takip ediyor Allah. Öbürünü de “sabır” diye bir dosyadan takip ediyor. “Akrabalarım ile ilişkim çok iyi. Nerede akrabalarım beni görse kucaklıyorlar, özlüyor.” Bu bir imtihandır. Dayılarımın, halalarımın, teyzelerimin yeğenlerimin bu ilgisini nereye doğru götürdüğümün sorulacağı bir “şükür” dosyasında duruyor bunlar. “Her akrabam benim için bir tezgâh kurup beni bir köşeden sıkıştırmaya çalışıyor. Param pulum varken hepsi “ağabey ağabey” diyorlardı. Bizim işler iyi gitmeyince: “çok yoğunuz ağabey bu yaz gelemeyeceğiz” deyip benden uzaklaşmaya başladılar.” Bu da “sabır” dosyasında başlayan bir imtihandır.

Çocuk doğdu. Çocuk doğmadı, dosya açıldı. İmtihan dosyası açıldı. “Bizim dört çocuk var” deme, “dört dosya var bende” de. Neden? Çünkü Allah, seni dört tane çocuğun hangi şekilde yetiştirildiği üzerinden izliyor. Bu izleme o çocuklara senin anneliğin, babalığının niteliği üzerinden oluyor. Sen, o çocuklardan üçünü mükemmel mü’min olarak yetiştirdin. Bir tanesinde başaramadın. Üç artı bir, bu kadar basit. Himmet ettin, gayret ettin, o ayrı bir konu ama dosyalar üç ayrı dosya, bir tarafta bekliyor, öbür dosya öbür tarafta bekliyor. Dosyaların incelendiği güne gidildiğinde merak etme orada zulüm yok, orada zulüm yok. Sabaha kadar dualar edip, akşama kadar da kıvranıp çocuklar için üzerine düşeni yaptığını ispat edersen orada zulüm yok, merak etme. Ama üç çocuk, üç dosya demek; beş çocuk, demek beş dosya demek.

Burada küçük bir dipnot açmamda fayda var: Demek ki fazla çocuğa gerek yok, fazla dosya açılıyor. En iyisi iki çocuk. İki dosyayla hiç olmasın yani dosya sayısını kabartmazsın. Peki, sürümden kazanmak nereye gidecek? İki tavuğu kuluçkaya yatırdın ya bir tanesi hastalanırsa civciv sayısı azalırsa, öyle değil. O hesap yanlış bir hesap. İki çocuğu yetiştirirken Ömer ve Ebubekir mi yetiştireceksin sanki. Garanti mi? Ya ikisi de üzeri çizili dosya haline getirilirse kıyamet günü. En iyisi bu dosya sayılarıyla sen ilgilenme, dosyaları tutan ilgilen sin. O sana dosya açtıkça "peki" de, bakarsın bir tanesi tutar. Çünkü bir tanesi tutsa sen cenneti kazandın. Ama hiçbiri tutmazsa vay haline! İkisi tutmazsa ne yapacaksın? Çocuk yetiştirmede başarı oranı yüzde kaç? Yüzde yüz değil, yüzde elli de değil, yüzde onlarda diyelim. İki çocukta sıfır onda kaç düşüyor sana? Bir çocuğun bir kolunu kazanacaksın o zaman. Ama beş çocukta, on çocukta ihtimal yükseliyor. Bunun için bu rakamlarla böyle ilgilenmemek lazım.

Kardeşlerim;

Allah, bir mü’mine dostlar ihsan etti diyelim. Mü’min kardeşleri var. Ne güzel! Ama bu bir imtihan. Çünkü mü’minler arasında kardeşlik de namaz gibi, oruç gibi bir ibadet işidir. Bu ibadeti değerlendiren mü’min var, değerlendiremeyen mü’min var. On tane mü’min arkadaşın var, birisi kıyamet günü karşına çıkarıldı: “sen buna filan yerde karşısına geçmiştin ‘selamünaleyküm’ diye selam vermemiştin”. Dost yüzünden belaya girmek bu işte. **لِيَبْلُوكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا** Mü’minler arasında selamlaşma ilkesi takılıverdi bu dosyalara.

Kardeşlerim;

Dedik ki kâfirler “biz diploma miploma istemiyoruz, cennet belgesi de istemiyoruz” dedikleri için kurtuldular. Ee mü’min: “ben istiyorum ya Rabb’i” dedi. Ee niye dertler artıyor peki? Dertler niye artıyor biliyor muyuz? Çünkü cennet, derece derecedir. Evet, cennet cennet. Ama Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem buyuruyor ki: “Cennette dereceler arasındaki mesafe, buradan bir yıldızı gördüğünüz

kadardır.” Kaç trilyon derece farkı var onu da Allah biliyor sadece. Cennet böyle düzlük bir vadi, gidiyorsun işte kura çekiyorlar. Sana da böyle dere kenarından bir yer düşüyor. Böyle dünya üzerinden düşünmeyelim cenneti. Orası dünya değil. Orası cennet ve dereceleri var.

Allah için parça parça olmuş, ciğerleri dışarı çıkarılmış Hamza ile çok yemekten kolesterolü patlamış ve ölmüş, ciğerleri parçalanmış insan aynı yere mi konulacak cennette? Biri çok yemekten, kızartma yemekten ciğeri patlamış. Öbürünün de Uhud’da ciğeri parçalanmış. Cennete giriyor ikisi de ırmak kenarında bir bahçede ziraatla meşguller. Neresinde bunun adalet?

Dünya imtihan yeri. Bu imtihanı kâfirler istemediler. Mü’min: “ben isterim ya Rabb’i” dedi. “İster misin? Tamam, gel”. Eee “beni bir kenara koyun yeter” demiyor kimse. “İstanbul’a bir gideyim, bir iş bulayım” diye gidenler yedinci fabrikasını açtığı hâlde yeter demiyorlar hâlâ. Dünyada hırsın bitmiyor da cennette hırsın biter mi? Cennette de bir seviye farkı var. Bu seviye nereden ölçülecek. İşte bir gün eve geleceksin eşin bunaltacak. Tam onu düzelttim, barıştın, hadi kucaklaştınız. Çocuk bir yerden fırtına çıkaracak. Tamam, onu da ikna ettik, öbür çocuk hasta olacak. Ee tamam canım bu da hastaneye götürdük, iyileştik. Patron arayacak “sen işe gelme daha” diyecek “çünkü bizim işler bozuldu”. Al sana bir iş arama. Biri bitmeden öbürü başlayacak. Neden? Çünkü cennetin biri bitmeden öbür derecesi başlıyor. Sonu yok. Her “Sübhanellah” demek cennette bir derece, her “uff patladım” diye içinin kavrulması da bir derece. **لِيَبْلُوكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا**

Allah’ın bir kulu var. O kulu eşyle uğraşmış, çocuklarıyla uğraşmış, fakirlikle mücadele etmiş, zenginlikle mücadele etmiş, yüzlerce dosyasında hep artı puan var. Bir kulu var, zinaya düşmemiş, alkol de kullanmamış. Ama üç yaşında çocuğu da falakaya yatırmış. Çocuk sabrında eksi. Alkoller, haramlar filan artı. Sabah namazına da kalkmış, artı. Zekâtta artılar var, eksiler var. Bir sene vermiş, bir sene vermemiş. Ahlakta kimine selam vermiş kimine vermemiş. Bir artı, bir eksi, bir artı, bir eksi bunların toplamına **فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ** deniyor işte. **فَأَمَّا مَنْ نَقَلَ مَوَازِينَهُ** bu demek işte. İmtihan ne imtihanı? Ne topladın geldin imtihanı bu. Ne topladın, ne geldin? Ne istiyordun Allah’tan sen? Cennet. “Gir bu köşeye” deseler razı mısın? Yok. “Ömer nerede ya, Ömer bin Hattab’ın yeri nerede?” Dur bir dakika kardeşim, Ömer olmak o kadar kolay mı, ne işin var senin Ömer’le. “Ee madem cennete geldik bir Ömer’i ziyaret etmeyecek miyiz?” Hee dur bakalım. Ömer Yahudi’siyle, Hıristiyan’ıyla, Müslüman’ıyla bütün insanlığa adaletle hükmetti de Ömer oldu. Sen evde kız çocuğunla, erkek çocuğun arasında ayırım yaptın zalim! Ne işin var Ömer’le senin? Seni aynı yere oturtur mu Allah? Sen filanca çocuğun sarışın diye onu üç defa öptün, kıvrık çocukçu elinle okşamıştın hatırlıyor musun? Hatırlıyor musun? "Şey onlar dünyada kaldı" "Yok canım, onlar dünyada kalmadı. O çocuğun saçları mezarda kaldı ama işleri ahirete geldi." Cennet, derece derece. Derdini Allah edip ve Allah’ı insanlara anlatamadığı için sonunda balığın karnına düşen Yunus’la, "vay be bu milletin düzeleceği yok kardeşim, boşuna ne anlatayım" deyip oturup evinde televizyon seyreden hocaefendi aynı cennette, bir de Yunus aleyhisselamla beraber bir de demli çay içsinler orada bari.

Cennet; adaletin mutlak olarak tecelli edeceği yerdir. Mutlak adalet de nefeslerin bile hesap edilmesi ile ancak gerçekleşebilir. Çocuklarına bile sabredemeyenle, mü’minlerin dertlerine senelerce sabreden Allah yolunun erlerinden biri aynı olabilir mi hiç? Cennette Ömer bin Hattab’ı ziyarete gidecek, bir de Bilâl’i de ziyarete gidecek. Eee Mekke’de de zaten umreye gittiğinde Bilâl’in işkence gördüğü yerleri ziyaret etmişti tabi. Eee cennette de bir ziyaret, bir de ziyaret numarasıyla orada da kalırsın zaten beraber orada ağabey-kardeş yaşarsınız cennette. Bu hesap, kelepurcu bir hesap. Nerede Allah’ın adaleti o zaman? Üç doğum yapan kadının çektiği sıkıntıyla, bir doğum yapan kadının çektiği

sıkıntı aynı mı? Hepsi eşit oldu, cennette de hepsi üstelik de Musa aleyhisselama komşu yapıldılar. Ne güzel be! Meryem Annemiz'le de zaten akrabalar. Kendi kendimizi aldatmanın gereği yoktur. Bu kendimize kurduğumuz tuzak olur sadece. Sadece kendimize tuzak kurmuş oluruz. "İşkence çekelim" demiyorum. Gidip saf saf işkence çekmek kesinlikle doğru değil. Biz bir şey çekmeye gerek duymayalım. Allah işkence zannettiğimiz, keyif zannettiğimiz, mutluluk zannettiğimiz, ağlamak zannettiğimiz, gülmek zannettiğimiz, neşe zannettiğimiz, hatıra zannettiğimiz, eziyet zannettiğimiz...

Bizim ne zannettiğimiz önemli değil. Aldığımız her nefes, bir imtihan nefesidir. Bunu camide almışın veya evinde mutfakta almışın bir şey değişmiyor. Allah mutfaktakini de hesap ediyor. Mutfaktakinin bir özgün ağırlığı var tabii. Camidekinin de bir özgün ağırlığı var. O Allah'ın terazisinde şaşmaz merak etme. Sen hayatını yaşa. İşe git, hiçbir sakıncası yok. Kızlarınla, çocuklarınla, ağabeylerinle, kardeşlerinle piknik yap, neşe yap hiçbir sakıncası yok. İbadet et, keyif sür hiçbir sakıncası yok. Balık tut, sahilde kızart, ye, afiyet olsun, helal hoş olsun hiçbir sakıncası yok. Harama-helale dikkat et, Resûlullah'ı yalnız bırakma aleyhisselâtu vesselâm, mü'minleri yalnız bırakma, mü'mine eziyet etme, çocuklarını Ümmeti Muhammed'in umudu olarak yetiştir. Aileni Ümmeti Muhammed'in son kalesi olarak bil. Allah'ın kitabı Kur'an'ı gözyaşları içerisinde, tebessüm içerisinde okuyuver. Mü'minlerle beraber bulun, cemaat içinde bulun, Allah'ın emirlerini yerine getirmiş bir mü'min olarak Allah sana ne yediğini, ne içtiğini asla sormaz. Asla sormaz. İlla Kudüs eteklerinde Yahudi'nin kurşunlarıyla öldürülmen gerekmiyor cennete girmek için. Çocuklarınla tebessüm ederken de eşinle eğlenirken de ölebilirsin. Sen de Rabbi'ne Ömer'le beraber buluşacağın yerde kavuşabilirsin. Çünkü bu bir hesap meselesidir. Herkesin gramajı toplanacak. Kaç puanı var, o toplanacak. Sen puan topla. Bu puanı camide topla, evinde topla, işyerinde topla, haramlardan kaçarak topla. Dağ başına çıkman gerekmiyor, şehirde topla. Toplayiver sen. Terazin ağır bastığı gün kaç puanlıksan o puanlarla beraber, inşallah cennette Rabb'inin karşılığını bulacaksın.

Hayat imtihandır. Bu imtihanı sadece Bilâl-i Habeşi'nin kırbaçlanmasından ibaret zannedenler "hayat nedir" onu anlamamışlardır. Hayat, Bilâl'in hayatından ibaret mi ki Bilâl'in işkencesi bütün imtihanın tek örneği olsun? Abdurrahman ibni Avf'ı nereye koyacaksın? O da işkence günlerinin Müslüman'ıydı ama bahçesinde ziraatla de meşgul oldu. Enes ibni Malik torunlarıyla oturup neşelendi. Allah "hep kırbaç yiyeceksiniz" demiyor ki. Kırbaç yeneceği zaman kırbaç, sabredileceği zaman sabır, şükredileceği zaman şükür, tefekkür edileceği zaman tefekkür. Her zaman, her yerde Allah'la beraber ol, haramlarla içli dışlı olma, Allah'ın farzlarından bir eksiklik yerine getirme, eee sen imtihanı kazandın. Bu getirme, yapma esnasındaki işlettiğin heyecanına göre de Allah sana makam verecek. Elbette Ömer'in makamı başka! Elbette, Ebubekir'in yeri başka. Elbette, Ali bin Ebi Talip'in makamına yürüyerek gitmek mümkün değil. Osman bin Affan'ı ne tür bir motor takacaksın kendine de, Osman'a yetişeceksin cennette? Ama hiç şüphesiz herkes niyetlerine göre, yaptığı, becerdiği işlere göre, tefekkürüne göre, dostlarına düşmanlarına göre, kiminle beraber oturuyor kalkıyora göre, namazdaki düşüncelerine göre.

Bir mü'min düşün: namaza duruyor, namaza durunca o mü'minin cebinden gelip telefonunu alıyorlar, gidiyorlar haberi yok onun. O namazda zammı sure okuyor. Öbür mü'min de namazda aman kimleri arayacaktı unuttu, onları hatırlıyor, selam vermeden hemen çıkarıyor onları arıyor tek tek. İkisi de namaz kılıyor, namaz mı namaz. Biz her şeyi dış ölçüleriyle değerlendirdiğimiz için ikisine de "namaz" deriz, artı puan koyarız. Ama Allah, kıyamet günü bu namazları tarttığında, birinin cebinden telefonunun çalmışlar, camiden ayakkabısını götürmüşler onun haberi yok, namaz kılıyor o. Öbürü de bütün arayacağı, düğün davetiyesi dağıtacağı insanların hepsini sırayla namazda hatırlamış kime ne diyeceğinin cümlelerini de kurmuş bir güzel. İkisi de gelince ikisi de karpuz bunların. Bir teraziye

konuyor sekiz kilo geliyor, bir teraziye konuyor içi kof olduğu için dört kilo çıkıyor. Karpuz mu karpuz. Namaz mı namaz. İç hesaplaşmalarını Allah yapacak bunların. Biz dış işleriyle uğraşırız. Dışarısını sağlam yaparız. Mücadelemiz, gayretimiz bu imtihanı en olgun şekilde geçirme mücadelesi olacak bizim. En olgun nasıl geçiririz bu mücadeleyi. Çünkü hayat, imtihan. Bu imtihandan peygamberler dâhil hiç kimse muaf olmadı.

Kimi balığın karnında kaldı, kimi ateşin ortasında kaldı, kimi ateşten beter Yahudilerin ortasında kaldı, kimisi de dağlarda kaldı, kimisi denizin ortasında kaldı, hep Allah dedikleri için ama. Allah'tan yana tavır koydukları için. "Yeter ben bu kadar yapabildim gerisini çocuklara bıraktım" demedikleri için, usanmadıkları, bıkmadıkları için hayatı imtihan olarak gördükleri için ama hayatı bir tür zevk yaşamak, çoluk çocukla mutlu olmak yeri olarak görenler bir nebze o beklentileri ile karşılaşabilirler. Evet, çoluk çocuğuyla mutlu olabilirler, mutlu olduklarını zannedebilirler. Ama yedi kat gökler, Allah'ın Arş'ı, bunun için yaratılmadı, imtihan olalım diye yaratıldı.

لِيَبْلُوكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا Kanun budur. Bu kanundan hiç kimse muaf değildir. Bu kanunla sık sık karşılaşmayan listeye alınmıyordur. Muaf olduğundan değil.

Ve sallallahu ve selleme ala seyyidina Muhammed. Ve ala âlihi ve sahbihi ecmaîn.

Ve'lhamdülillahi rabbil âlemin.